

Jesteś: [Strona główna](#) » [Informacje o UE](#) » [Warto wiedzieć](#) » [Z euro "za pan brat"](#) » [Formy integracji gospodarczej](#)

Formy integracji gospodarczej

Powstanie Unii Europejskiej oraz Unii Gospodarczej i Walutowej związane jest nieodzownie z procesami integracji, których nasilenie obserwuje się powszechnie od końca lat 80-tych XX w. Integracja gospodarcza oznacza proces łączenia gospodarek narodowych w jeden spójny, wewnętrznie zintegrowany system poprzez eliminację ekonomicznych barier między nimi. Rozwój procesów integracji gospodarczej w ramach UE stanowi rezultat międzynarodowej współpracy gospodarczej (handlu międzynarodowego i obrotów kapitałowych) oraz jest efektem świadomej polityki integracyjnej, realizowanej przez rządy krajów członkowskich i instytucje unijne.

Za podstawowy cel integracji gospodarczej można uznać wzrost efektywności rozumiany jako trwałe i zrównoważone wzrost gospodarczy. Sprzyja temu unowocześnienie gospodarki przez zmiany strukturalne w produkcji, których przejawem jest koncentracja na działaniach o wysokiej efektywności, określanych jako specjalizacja. Ułatwienia w przepływie towarów i usług stwarzają znacznie lepsze warunki alokacji czynników produkcji, zaś likwidacja barier taryfowych, para- i pozataryfowych daje możliwość uzyskania korzystniejszych cen zarówno w eksporcie, jak i imporcie. Zwiększa się również możliwość zakupu i sprzedaży towarów w wyniku łatwiejszego dostępu do rynków zagranicznych.

Proces integracji gospodarczej obejmuje kilka następujących po sobie faz. Każda faza charakteryzuje się zastosowaniem innych środków i metod integracji, a jednocześnie jest kontynuacją poprzedniej. Do czynników sprzyjających integracji można zaliczyć m.in.: bliskość geograficzną, podobny poziom infrastruktury gospodarczej, wzajemne dopasowanie gospodarek narodowych oraz przychylnie nastawienie władz państwowych.

W zależności od stopnia zaawansowania, integracja gospodarcza może przybrać następujące formy:

Strefa wolnego handlu

Polega na likwidacji ceł i ograniczeń ilościowych w obrotach handlowych między krajami członkowskimi, z równoczesnym zachowaniem przez te kraje pełnej autonomii w zakresie polityki celnej i handlowej w stosunkach z krajami spoza strefy. Odmiennie są zatem traktowane towary pochodzące z krajów strefy, podlegające swobodnemu obrotowi oraz towary pochodzące z krajów trzecich. Przykładem takiej organizacji jest Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu EFTA czy NAFTA (USA, Kanada, Meksyk).

Unia celna

Polega na likwidacji ceł i ograniczeń ilościowych w obrotach między krajami członkowskimi, ale z równoczesnym wprowadzeniem przez te kraje wspólnej, zewnętrznej taryfy celnej oraz ujednoczonej polityki handlowej wobec krajów trzecich.

Wspólny rynek

Łączy elementy unii celnej ze swobodnym przepływem dóbr i usług oraz obejmuje swobodny przepływ czynników produkcji (pracy i kapitału).

Unia gospodarcza

Obejmuje wszystkie elementy wspólnego rynku, a ponadto w jej ramach następuje pełna koordynacja lub unifikacja różnych dziedzin polityki gospodarczej, np.: polityki rolnej, przemysłowej, monetarnej, fiskalnej, transportowej, a także ustawodawstwa gospodarczego. Wiąże się to zwykle z ustanowieniem w unii gospodarczej instytucji czy organów o kompetencjach ponadpaństwowych.

Jeśli w ramach unii gospodarczej ma miejsce również pełna koordynacja polityki kursowej i walutowej, utworzenie wspólnych rezerw walutowych, wspólnego banku centralnego oraz wprowadzenie wspólnej waluty - czyli utworzenie unii walutowej - można wtedy mówić o **unii gospodarczej i walutowej**.

Unia gospodarcza i polityczna

Obejmuje wszystkie elementy unii gospodarczej i walutowej, w której ponadto ma miejsce pełna koordynacja lub unifikacja podstawowych dziedzin polityki wewnętrznej, zagranicznej, ewentualnie też polityki obronnej oraz ustanowienie organów ustawodawczych i wykonawczych o kompetencjach ponadpaństwowych.

